

Elke drie maanden verzorgt de VKCR een overzicht van de laatste ontwikkelingen op het gebied van kunst, cultuur en recht.

Suggesties, aanvullingen en opmerkingen zijn van harte welkom op het mailadres: nieuws.vkcr@gmail.com

INHOUD

1. Wet- en regelgeving
2. Kunsthandel
3. Criminaliteit
4. Musea
5. Restitutie
6. Uitingsvrijheid
7. Overig nieuws

Kalender/ Events

Overzicht virtuele musea

[Virtuele tours](#)

[Google Arts and Culture](#)

Kalender met ArtFairs

29 oktober: [congres Stichting Museum Zaken: "Toezicht, exclusief of inclusief?"](#)

november: diverse seminars over [kunst en IE](#)

>>

>>

Het nieuwe museumbezoek

Muurschildering *De Visser*, Picasso
Beeld: AFP

Mededelingen

Een event organiseren/delen

Als u - lid van de vereniging - een event organiseert op het gebied van kunst, cultuur en recht, dan kunt u de uitnodiging desgewenst naar ons sturen. Wij zullen hem in beginsel in onze kalender zetten.

1. Wet- en regelgeving

10 september. Conclusie A-G Szpunar over auteursrecht op werken op website middels inline linking

In de zaak [C-392/19 – VG Bild-Kunst](#) concludeert A-G Szpunar dat inbedding van werken van een website in een andere webpagina door middel van inline linking (automatische links) de toestemming vereist van de houder van de werken, tenzij de inbedding plaatsvindt

middels klikbare links met hulp van de framing techniek. Dit geldt ongeacht de beschermingsmaatregelen van de rechthebbende tegen framing.

Bron: [Boek9.nl](#)

19 augustus. Inwerkingtreding Omgevingswet verwacht op 1 januari 2022

De Omgevingswet is van belang voor de erfgoedpraktijk. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed organiseert dit jaar online bijeenkomsten en heeft diverse publicaties om deskundigen en erfgoedinstanties te ondersteunen bij het toepassen van de Omgevingswet. In oktober vindt de cursus Omgevingswet voor Erfgoedprofessionals plaats en er komen onder andere regionale webinars over deze wet.

Publicaties:

Handreiking begrippenkader cultureel erfgoed onder de Omgevingswet
Minimale acties cultureel erfgoed onder de Omgevingswet

Bron: [RCE](#)

9 juli. Toetanchamon tentoonstelling Saatchi Gallery schendt mogelijk Egyptische wetgeving

De tentoonstelling 'Treasures of the Golden Pharaoh' was voor de lockdown te zien in de Saatchi Gallery. Uit onderzoek blijkt dat het contract over de wereldtour van deze tentoonstelling tussen de Egyptische overheid en IMG, een evenementenorganisatie in New York, in strijd zou kunnen zijn met de Egyptische Antiquiteiten Beschermingswet. Deze wet beschrijft dat cultuurgoederen met een unieke en onvervangbare waarde alleen aan publieke instellingen zoals musea, wetenschappelijk instanties en staten geleend mogen worden. Saatchi Gallery zou niet onder de omschrijving van een publieke instantie vallen. Volgens IMG zijn alle wettelijk regels en procedures gevolgd en het contract is goedgekeurd door de Egyptische minister-president.

Bron: [Artnews](#)

1 juli. Museumvereniging roept op tot verruiming Geefwet

De Museumvereniging roept namens de taskforce culturele en creatieve sector minister Van Engelshoven op om de Geefwet te verruimen met het doel de solvabiliteit van culturele instellingen te verbeteren.

Bron: [De Museumvereniging](#)

2. Kunsthandel

2 september. Vermeende Van Gogh verkocht door Duits veilinghuis

Het Duitse veilinghuis Dechow heeft een schilderij van een molen bij Wijk bij Duurstede van mogelijk Vincent van Gogh verkocht voor 550.000 euro. Volgens het Van Gogh Museum betreft dit werk niet een echte Van Gogh. Volgens het museum wijkt het schilderij stilistisch af van alle andere schilderijen die Van Gogh in zijn Nederlandse periode heeft geschilderd. Het veilinghuis was op de hoogte van de visie van het Van Gogh museum.

Bron: [Artnews](#)

2 september. Het Noordbrabants Museum koopt een Van Gogh

Het Noordbrabants Museum heeft het schilderij van Van Gogh, genaamd *Kop van een vrouw*, gekocht. Van Gogh heeft dit schilderij 1885 geschilderd in Nuenen, Brabant en is een studie ter voorbereiding op de schilderijen van *De aardappeleters*. Het schilderij zal vanaf eind maart 2021 te zien zijn in de nieuwe Van Gogh tentoonstelling.

Bron: [NU.nl](#)

25 augustus. Groot conflict tussen kunstenaar Frank Bowling en galerie Hales

De kunstenaar Bowling is een rechtzaak gestart tegen zijn galerie Hales in Londen waarbij hij claimt dat hij niet volgens zijn overeenkomst met de galerie volledig betaald heeft gekregen voor de verkoop van zijn werken. Hij zou meer dan 1,8 miljoen pond van de galerie tegoed hebben. De galerie is ook een rechtzaak gestart tegen Bowling waarin zij een schadevergoeding eist van 18 miljoen pond in gedeelde inkomsten.

Bron: [Artnet news](#)

25 augustus. Deadline registratie Europese anti-witwasrichtlijn Verenigd Koninkrijk verzet

Engelse veilinghuizen en kunsthandelaren hebben tot 10 juni 2021 de mogelijkheid zich te registreren als een organisatie die voldoet aan de nieuwe Europese anti-witwasrichtlijn. Deze deadline stond oorspronkelijk op 1 januari 2021, maar de overheid heeft de deadline verzet nadat veilinghuizen en kunsthandelaren hebben aangegeven niet op tijd de organisatorische wijzigingen aan te kunnen brengen om te voldoen aan de richtlijn. Op 21 mei is deze richtlijn in Nederland in werking getreden. Zover bekend krijgen Nederlandse veilinghuizen en kunsthandelaren geen uitstel voor de registratie.

De implementatiewet

[Het Implementatiebesluit](#)

[De Implementatieregeling](#)

Bron: [Artnet news](#)

17 augustus. Juridische strijd over Modigliani onderzoek duurt voort

In de juridische strijd tussen het Wildenstein Plattner Instituut en Modigliani deskundige Marc Restellini, heeft het instituut geclaimd dat Restellini ten onrechte het alleenrecht uitoefend over belangrijk historisch onderzoek en dat het instituut mede-eigenaar is. Dit onderzoek over Modigliani zou worden gepubliceerd door het instituut, en Restellini probeert de publicatie tegen te houden.

Bronnen: [Artnet news](#) en [The Art Newspaper](#)

11 augustus. Nieuw online platform voor verkoop kunst door particuliere verzamelaars

Particuliere verzamelaars van kunst kunnen voortaan hun kunstwerken verkopen via [collectioneurs.nl](#). Volgens de initiatiefnemers, Arjan Pels Rijcken en Jeroen Harinck, biedt dit platform plek voor de particuliere verzamelaar om kunst te verkopen. Kunsthandelaar Jan Six heeft inmiddels diverse voorwerpen uit zijn priveverzameling op het platform geplaatst. Musea kunnen hun depotstukken via het platform [museumdepotshop.nl](#) aanbieden.

Bron: [NRC](#)

30 juli. Annuleren en doorgaan kunstbeurzen

Wegens de maatregelen rondom het coronavirus zijn eerder dit jaar al grote kunstbeurzen zoals Frieze Londen, Frieze Masters en Art Basel geannuleerd. De 1-54 moderne Afrikaanse kunstbeurs

in Londen met een kleinere samenstelling gaat wel door. Ook in Nederland zijn er kleine initiatieven op het gebied van de kunsthandel. Zo organiseerden zes kunsthandelaren van 3 tot en met 6 september hun eigen kunstbeurs, ART AFFAIR genaamd. De herfsteditie van TEFAF New York zal alleen digitaal plaatsvinden.

Bronnen: Artnet news en The Art Newspaper en Artnet news

28 juli. Zelfportret Rembrandt op veiling verkocht voor bijna 14 miljoen euro

Via Sotheby's London is een klein zelfportret van Rembrandt verkocht voor 16 miljoen euro. Het zelfportret uit vermoedelijk 1632 is één van de drie Rembrandt portretten die nog in particulier eigendom zijn. De koper van het schilderij is onbekend.

Bron: Het Parool

9 juli. Meer online kunsthandelpplatforms als gevolg van het coronavirus

Steeds meer kleinere en voornamelijk Amerikaanse kunstbeurzen zetten digitale platforms op om kunstwerken te verkopen. Zo heeft bijvoorbeeld de Dallas Art Fair een platform opgezet waar diverse kunsthandelaren de mogelijkheid krijgen om werken te verkopen. Door de gevolgen van het coronavirus passen steeds meer kunstbeurzen hun businessmodellen aan.

Bron: The Art Newspaper

2 juli. Kunstenaar verkoopt digitale reproducties van kunstwerken verkocht door Sotheby's
Paulo Cirio reproduceert digitaal en verkoopt kunstwerken die de afgelopen tien jaar via Sotheby's zijn verkocht. Op elk digitale reproductie staat de prijs gedrukt waarvoor het kunstwerk oorspronkelijk op de veiling is verkocht. Hij verkoopt de kunstwerken voor 1/100.000ste van de verkoopprijs waarvoor het daadwerkelijke kunstwerk. Het project van Cirio is een protest en zijn doel is om aandacht te vragen voor het promoten van prijsregulatie en manipulatie.

Bron: Artnet news

3. Criminaliteit

23 september. Twee kunst- en antiekhandelaren in New York verdacht van fraude

Kunst- en antiekhandelaren Erdal Dere en Faisal Khan zijn gearresteerd en worden verdacht van het vervalsen van documenten en van diefstal van identiteitsgegevens van overleden verzamelaars om documenten te vervalsen. Met vervalste documenten over de oorsprong probeerden de verdachten potentiële kopers te bewegen antiek aan te schaffen.

Bronnen: The Art Newspaper en Artnet news

4 september. Franse galerie start rechtszaken voor vergoeding Egyptisch beeld

Galerie Cybele start verschillende rechtszaken tegen zowel de verkoper van een Egyptisch beeld als het Franse veilinghuis Pierre Berge en hun expert Christophe Kunicki. Cybele eist een vergoeding van meer dan 200.000 euro ter compensatie van de teruggave van het beeld aan Egypte. Dit eeuwenoude beeld, gewijd aan een Hathor tempel priester, is onderweg naar de TEFAF New York in 2019 door de Amerikaanse douane vastgehouden. De Amerikaanse overheid stelde na onderzoek vast dat het beeld door een grote criminele kunsthandel organisatie illegaal uit Egypte is meegenomen.

Bron: The Art Newspaper

2 september. Criminelen hacken privé-informatie donateurs musea in Amerika en Verenigd Koninkrijk

Hackers hebben de systemen van Blackbaud, een cloud software bedrijf, gehackt en daarbij is privé-informatie van donateurs van diverse Amerikaanse en Engelse musea gestolen. Deze informatie betreft namen, adressen, telefoonnummers en donaties. Bank- en creditcard gegevens zijn niet gestolen. Blackbaud kon de hack snel stoppen en onderzoekt hoe ze hun data nog beter kunnen beveiligen.

Bron: [Artnet news](#)

27 augustus. Schilderij Frans Hals voor de derde keer gestolen

In de nacht van 26 augustus is voor de derde keer het schilderij *Twee lachende jongens* van Frans Hals gestolen uit Museum Hofje van Mevrouw van Aerden in Leerdam. Het museum is eigenaar van het schilderij en het heeft een geschatte waarde van 15 miljoen euro. In 1988 en in 2011 is het schilderij ook gestolen. Ondanks dat het museum de beveiling had verbeterd en het alarm was afgegaan, is het de dader(s) toch gelukt om het schilderij te stelen.

Bron: [NU.nl](#)

26 augustus. 18 maanden gevangenisstraf voor vernielers van Picasso schilderij

De 20 jarige Spaanse architectuur student Shakeel Massey is veroordeeld tot 18 maanden gevangenisstraf voor het vernielen van Picasso's *Bust of a Woman* (1944) in het Tate Modern. Op 28 december 2019 sloeg hij de glazen bescherming rondom het schilderij kapot en beschadigde daarbij het doek. Hij noemde zijn actie een "performance". De eigendom van het schilderij is een particulier die het sinds 2011 aan Tate Modern had uitgeleend. De geschatte waarde van het schilderij is 26 miljoen dollar en wordt nu gerenoveerd voor 450 duizend dollar.

Bron: [Artnet news](#)

4 augustus. Zwitsers onderzoek naar kunsthandelaar Yves Bouvier wegens belastingontduiking

De Zwitserse federale rechtbank heeft bepaald dat financiële documenten van Bouvier over zijn transacties in de kunsthandel openbaar mogen worden gemaakt. Uit deze documenten zou kunnen blijken dat Bouvier voor 360 miljoen dollar aan belasting verschuldigd zou zijn. Bouvier claimt dat hij in Zwitserland geen belasting hoeft te betalen omdat hij in Singapore woont. Bouvier was verwikkeld in meer rechtzaken. Op 8 juli sprak de rechter in Monaco zich uit in het voordeel van Bouvier over een rechtszaak die Dmitry Rybolovlev had aangespannen. Rybolovlev heeft voor 2 miljard dollar kunst gekocht van Bouvier en beschuldigde Bouvier van fraude.

Bronnen: [Artnet news](#) en [The New York Times](#)

28 juli. Steeds meer hackers scammen kunstverzamelaars

Via zogeheten phishing scams ontfutselen steeds meer hackers persoonlijke informatie van kunstverzamelaars. Deze hackers volgen het sociale- en emailverkeer van hun slachtoffers over de aankoop van kunst. Na de aankoop van kunst sturen de hackers vervolgens hun slachtoffer een email met nieuwe bankgegevens met het verzoek de verkoopprijs van de kunst over te maken. Een kunst koper wordt altijd aangeraden na ontvangst van dergelijke emails hun kunsthandelaar persoonlijk te bellen ter controle, dit kan ook opgenomen worden in de koopovereenkomst.

Bron: [Artsy](#)

27 juli. Claim van Amerikaans non-profit onderzoeksorganisatie over opgeblazen cijfers omtrent roofkunst

Volgens de Amerikaanse onderzoeksorganisatie RAND, dat gedeeltelijk wordt gesubsidieerd door de Amerikaanse overheid, blijkt uit hun onderzoek dat de cijfers betreffende de omvang van de illegale handel van kunst veel lager uitvallen dan door andere onderzoekers, journalisten en kunstexperts worden gecommuniceerd. Het onderzoek is gebaseerd op interviews en discussies met deskundigen en open-source data zoals documenten van veilinghuizen en verkoopdata.

Bron: [The Art Newspaper](#)

16 juli. Fraudeur Philip Rigter krijgt voor 5 jaar gevangenisstraf

Philip Rigter is schuldig bevonden aan onder andere kunstfraude gepleegd tot 2019 en krijgt 5 jaar gevangenisstraf. Hij verkocht valse kunstwerken van Warhol, Basquiat, Haring en Lichtenstein en vervalste de bijbehorende documenten. Het totale bedrag van de fraude betreft 6 miljoen dollar.

Bron: [The Art Newspaper](#)

15 juli. Internationaal Strafhof start rechtszaak tegen jihadistische politiechef verdacht van vernietiging Timboektoe's cultureel erfgoed

Het Internationaal Strafhof behandelt de rechtszaak tegen Al Hassan Ag Abdoul Aziz Ag Mohamed Ag Mahmoud die wordt gezien als een sleutelfiguur binnen de Ansar Dine, een Islamitische terreurgroep gelinkt aan al-Qaeda. Hij wordt beschuldigd van betrokkenheid als chef van de Islamitische politie bij de vernietiging van negen mausoleums en de Sidi Yahya moskee in Timboektoe in 2012.

Bron: [The Art Newspaper](#)

14 juli. Vervolging voor kunsthandelaar Inigo Philbrick voor fraude en identiteitsdiefstal

Philbrick is formeel aangeklaagd voor fraude en diefstal van identiteit. Hij kan niet op borgtocht vrijkomen. Verschillende partijen hebben claims ingediend tegen Philbrick. Onder andere dacht kunsthandelaar Sasha Pesko het kunstwerk *Humidity* (1982) van Jean-Michel Basquiat voor 12,2 miljoen dollar gekocht te hebben van Philbrick. Pesko claimt dat Philbrick het kunstwerk in een eigen vennootschap heeft overgebracht en in pand heeft gegeven voor een lening aan Philbrick. Nu de lening niet wordt terugbetaald, claimt Athena Art Finance, de leninggever, de eigendom van het schilderij.

Bronnen: [Artnet news](#) en [Artnet news](#) en [Artnet news](#)

4. Musea

22 september. Braziliaans museum claimt vergoeding voor het beheer van collectie van oud-bankdirecteur

Het Museum van Moderne Kunst in São Paulo claimt een vergoeding van 3,6 miljoen dollar om de kosten te dragen voor het veertien jaar lang zorgen, converseren en restaureren van de collectie van Edemar Cid Ferreira, oud-directeur van het failliete Banco Santos. Cid Ferreira dient een gevangenisstraf van eenentwintig jaar uit wegens fraude en zijn collectie is in beslag genomen. Deze collectie wordt geveild. De rechtbank bepaalde eerder dat het museum op basis van facturen een vergoeding krijgt van 37,000 real. Het museum claimt dat in de veertien jaar veel tijd in de zorg en restauratie van deze collectie, als onderdeel van de gehele collectie van het museum, is gaan zitten. Deze tijd is niet gefactureerd. Het museum claimt dat deze collectie van de oud-bankier 15%

vormt van de totale collectie. Het museum hoeft geen financiële vergoeding, het wil graag enkele kunstwerken in de collectie houden en wil daarom een vergoeding in natura.

Bron: [The Art Newspaper](#)

19 september. Juridisch conflict om schenking schilderij aan Rijksmuseum

Tussen het Rijksmuseum en Rose-Marie Silbermann-Frenkeis is een juridisch conflict ontstaan over de schenking van een schilderij van Van der Leek. Het schilderij waarop door Silbermann beslag is gelegd, zou in 2013 geschonken zijn aan het museum. Silbermann eist vernietiging van de schenking en claimt dat het schilderij destijds door 'overhaast en onzorgvuldig handelen van het Rijksmuseum aan haar bezit is onttrokken.' Taco Dibbits, directeur van het Rijksmuseum, heeft in een reactie laten weten dat het Rijksmuseum te goeder trouw heeft gehandeld. Indien de rechter anders zal oordelen, dan zal het Rijksmuseum het schilderij teruggeven aan Silbermann.

Bron: [NRC](#)

11 september. Activisten lopen weg met beeld uit Afrika Museum

Actievoerder Mwazulu Diyabanza Siwa en enkele anderen hebben een beeld meegenomen uit het Afrika Museum in Berg en Dal. De actie was te volgen via beelden op YouTube and Facebook. Volgens de actievoerders is het beeld gestolen, behoort het toe aan hen en moet het terug worden gebracht naar Afrika. De actievoerders zijn gearresteerd en kort na hun arrestatie weer vrijgelaten. Het beeld staat inmiddels weer in het museum. Museumdirecteur Stijn Schoonderwoerd heeft aangegeven dat hij weet dat het museum geroofde kunst tentoonstelt en hij is bereid mee te werken aan onderzoek indien iemand een object uit het museum claimt.

Bronnen: [NOS](#) en [Artnet news](#)

1 september. Mondriaan Fonds ondersteunt 27 musea uit eigen middelen

Het Mondriaan Fonds ondersteunt 27 musea door elk museum 60.000 euro toe te kennen. Deze financiële ondersteuning dient ter tegemoetkoming van de gederfde inkomsten wegens de maatregelen omtrent het coronavirus. De ondersteuning van het fonds uit eigen middelen is met name voor de kleinere musea met bezoekersaantallen die liggen tussen de 40.000 – 100.000. De financiële tegemoetkoming van het ministerie van OC&W van 16 miljoen euro geldt voor de grotere musea. Hiervan is tot nu toe ongeveer 11,6 miljoen uitgegeven.

Bronnen: [NU.nl](#) en [NU.nl](#)

24 augustus. Kariye (Chora) Museum in Istanbul wordt moskee

De Turkse president Erdogan heeft beslist om het Kariye Museum, dat tevens dienst doet als katholieke kerk, om te vormen naar een moskee. De 14^e eeuwse kerk is sinds 1945 een museum. De kerk heeft bijzondere fresco's en mozaïken en wordt beschouwd als een belangrijk Byzantijns monument. Deze fresco's en mozaïken zullen worden bedekt als de kerk is omgevormd tot een moskee en zijn voor het publiek niet meer te zien. Het Kariye museum is net als de Hagia Sophia werelderfgoed.

Bron: [The Art Newspaper](#)

10 augustus. ICOM heeft moeite met ontwikkelen nieuwe definitie museum

ICOM is sinds 2019 bezig met het ontwikkelen van een nieuwe definitie van het begrip museum. Deze organisatie acht een herdefinitie van dit begrip in deze veranderende maatschappij

noodzakelijk. Echter, het herdefiniëringsproces veroorzaakt verschillende interne problemen. Zo zijn diverse leden van de verantwoordelijke commissie wegens goed governance bezwaren opgestapt en hebben de president en enkele leden van het bestuur van ICOM opgezegd. De nieuwe president van ICOM, Alberto Garlandini, heeft verbeteringen in de transparantie van deze organisatie beloofd.

Bron: [Artnet news](#)

13 juli. Rijksmuseum en Nederlands Fotomuseum Rotterdam krijgen nalatenschap van fotograaf Ed van der Elsken.

Anneke Hilhorst, weduwe van Ed van der Elsken, heeft besloten om de nalatenschap van haar man deels te schenken en te verkopen aan het Rijksmuseum en het Nederlands Fotomuseum. Het Rijksmuseum neemt meer dan 7.700 werken over en het Nederlands Fotomuseum krijgt meer dan 3.000 contactvellen en 300 foto's.

Bron: [NU.nl](#)

10 juli. Hagia Sophia verliest status als museum en wordt moskee

De Turkse rechter heeft in een uitspraak de status van de Hagia Sophia als museum afgenomen. De oude kathedraal is nu een moskee. Hagia Sophia is sinds 1985 werelderfgoed en valt onder UNESCO's Werelderfgoedverdrag. Het omvormen naar een moskee en het afnemen van de status van Hagia Sophia als museum, zou in strijd zijn met dit verdrag. De Hagia Sophia blijft open voor publiek, maar de fresco's en mozaïeken worden bedekt om aan de interpretaties van Islamitische regels te voldoen die verbeelding van dierlijke en menselijke vormen verbieden.

Bron: [Artnet news](#) en [The Art Newspaper](#) en [The Art Newspaper](#)

6 juli. Raad voor Cultuur adviseert over visitatie van rijksmusea

De Raad voor Cultuur adviseert minister Van Engelshoven over het door de Museumvereniging ontwikkelde kader voor de visitatie van rijksmusea. In haar advies gaat de raad onder andere in op opdrachtgeverschap en onafhankelijkheid, toetsingskaders en visitatiethema's.

5. Restitutie

2 september. Gemummificeerde getattooëerde Maori hoofden terug naar Nieuw-Zeeland

Twee gemummificeerde getattooëerde Maori hoofden die onderdeel uitmaakten van de Berlijnse ethnografische collectie worden teruggegeven aan het Te Papa Tongarewa museum in Wellington. Deze getattooëerde hoofden werden in de 18^e en begin 19^e eeuw verhandeld of geruimd voor Europese wapens. De laatste jaren zijn ongeveer 400 gemummificeerde hoofden teruggegeven, waaronder door het Museum Vrolik in Amsterdam.

Bron: [The Art Newspaper](#)

1 september. Wetgeving Californië verruimt recht van inheemse Amerikaanse bevolking op repatriëring eigen erfgoed

De Senaat in Californië heeft wetgeving goedgekeurd die het recht van de inheemse Amerikaanse bevolking verruimt op teruggave van het erfgoed van hun voorouders. Veel erfgoed van inheemse Amerikaanse stammen wordt tentoongesteld door of is opgeslagen in Amerikaanse musea. Deze musea worden wettelijk verplicht het erfgoed aan de inheemse Amerikaanse stammen te retourneren. De Californische gouverneur Gavin Newsom moet de wetgeving nog goedkeuren.

Bron: [Artnet news](#)

19 augustus. Stichting Thyssen-Bornemisza Collectie hoeft geroofde Pissarro schilderij niet terug te geven aan juridische eigenaar

Het gerechtshof in Californie heeft bepaald dat volgens het Spaanse recht Stichting Thyssen Bornemisza Collectie het schilderij *rue Saint-Honoré, après-midi, effect de pluie (1892)* niet terug hoeft te geven aan de erfgenamen van Lilly Cassirer Neubauer. Neubauer ontvluchtte Duitsland in 1939 en overhandigde het schilderij aan een Nazi-ambtenaar. Zij kreeg daarvoor 360 dollar op een bankrekening waar zij niet bij kon. Baron Thyssen-Bornemisza kocht het schilderij in 1976 van een Amerikaanse kunsthandelaar en wist niets over de achtergrond van het schilderij. De Spaanse overheid kocht de gehele collectie van de baron. Volgens de rechter is Stichting Thyssen-Bornemisza rechtmatig eigenaar van het schilderij ondanks dat Spanje de Washington Principles van 1998 heeft ondertekend.

Bron: [The Art Newspaper](#)

14 augustus. Anti-rascisme protesten stimuleren debat over teruggave van koloniale roofkunst Afrika

Voorstanders van teruggave van koloniale geroofde kunst uit Afrika menen dat de huidige anti-rascisme protesten de druk op het Westen opvoeren om deze kunst weer aan Afrika te restitueren. Sinds 2017 is wel meer aandacht voor de restitutie van geroofde koloniale kunst aan Afrika door de verklaring van de Franse president Macron om kunstwerken permanent te retourneren. Echter, Europese musea stagneren in het proces van teruggave van kunstwerken. Door de anti-rascisme protesten hopen voorstanders dat de urgentie voor teruggave van kunstwerken aan Afrika weer aandacht en opvolging krijgt.

Bron: [The Art Newspaper](#)

11 augustus. Amerikaans Bijbels Museum in gesprek met Irak over de financiële schikking voor teruggave van duizenden antiquiteiten

Het Bijbels Museum in Washington dat in 2017 is opgericht en sindsdien duizenden antiquiteiten aan Irak heeft teruggegeven, is bijna tot een financiële schikking gekomen met de Iraakse overheid. Naar alle waarschijnlijkheid heeft de Iraakse overheid toegestemd om 15 miljoen dollar ter beschikking te stellen voor de teruggave van 4000 geroofde antiquiteiten.

Bron: [Artnet news](#)

29 juli. Financiële schikking tussen Turijns museum en Joodse erfgenamen voor geroofde kunst

Het Turijns museum Castello di Rivoli is tot een financiële schikking gekomen met de erfgenamen van de Joodse kunstverzamelaar Gustav Arens over het werk *Madonna and Child with the Young St. John and Two Angels* van Jacopo del Sellaio. De opslag waar het kunstwerk tijdens de oorlog was opgeslagen werd door de Nazi's geroofd. Franscesso Cerruti, wiens collectie in het Turijns museum wordt getoond, kocht het werk na de oorlog op een veiling en was onbekend met de illegale achtergrond van het kunstwerk.

Bron: [The Art Newspaper](#)

21 juli. Weens kunsthistorisch museum verzoekt om teruggave van Egyptische kruiken

Het Kunsthistorisch Museum in Wenen verzoekt om de teruggave van vier 2600 jaar oude Egyptische kruiken die gemummificeerde organen bevatten van Djed-Ka-Re, een farao uit de 26^e eeuw. De kruiken zouden op een kunstveiling in München te koop worden aangeboden voor een prijs van 150.000 euro. Echter, het museum claimt dat de kruiken onrechtmatig door het veilinghuis worden aangeboden en dat ze toebehoren aan het museum. De voormalige curator van het museum, Hans Demel, zou de kruiken illegaal hebben verkocht.

Bron: [The Art Newspaper](#)

16 juli. Franse overheid ontwikkelt wetgeving om 27 geroofde Afrikaanse objecten aan Senegal en Benin te restitueren

De Franse overheid heeft een eerste concept van een nieuwe wet ontwikkeld die het mogelijk moet maken om binnen 1 jaar 27 geroofde objecten aan Senegal en Benin te restitueren. Een zwaard wordt teruggegeven aan Senegal en 26 verschillende objecten worden teruggegeven aan Benin. De objecten bevinden zich nu in Musée du Quai Branly-Jacques Chirac. Voor het einde van het jaar dient het Franse Parlement de wet aan te nemen.

Bron: [Artnet news](#)

2 juli. Amerikaanse kunstverzamelaar begint rechtszaak tegen Frankrijk ter restitutie van een schilderij van Pissaro

Bruce Toll is een rechtszaak gestart bij het Europees Hof van de Mensenrechten tegen Frankrijk waarbij hij om compensatie verzoekt nadat het Frans hooggerechtshof de restitutie bevestigt van Pissaro's *Pea Harvest* aan de erfgenamen van Simon Bauer. Volgens Toll is met de uitspraak van het hooggerechtshof zijn eigendomsrecht geschonden. Toll gaat het schilderij, dat onder de anti-semitische regels geldend in 1943 van de familie Bauer was afgenomen, restitueren. Hij wil hier echter een compensatie voor van 1,7 miljoen dollar.

Bron: [The Art Newspaper](#)

6. Uitingsvrijheid

14 september. Protest performance tegen schending mensenrechten in Bangladesh verstoord

Een vreedzaam protest performance georganiseerd door Drik Gallery tegen de schending van mensenrechten door de anti-terrorisme tak van de politie in Dhaka, Bangladesh is op 4 september door leden van de regerende partij verstoord. Ongeveer 60 mensenrechtenactiviteiten hebben in een verklaring laten weten de geweldadige verstoring van de performance te veroordelen en vragen ze de regering om zich uit te laten over de schending van mensenrechten, het tegengaan van vreedzaam protest en culturele uitingen.

Bron: [Artnet news](#)

7. Overig nieuws

18 september. Kostbare historische boeken teruggevonden in Roemenië

Historische belangrijke boeken van Galilei, Goya en Newton zijn door de Roemeense politie teruggevonden in een huis in Neamt. Deze boeken zouden in 2017 worden geveild in Las Vegas, maar werden gestolen uit de postloods waar ze tijdelijk waren opgeslagen. De Roemeense politie heeft twaalf verdachten opgepakt.

Bron: [NOS](#)

17 september. Banksy verliest intellectueel eigendomsrecht van zijn Flower Thrower-panel

Banksy startte in oktober 2019 een pop-upwinkel met het doel om zijn intellectueel eigendomsrecht op zijn creaties te beschermen zonder zijn identiteit kenbaar te maken. Banksy had daarmee niet de bedoeling om zijn creaties te verkopen of om marktaandeel te creëren. De rechter bepaalde dat Banksy met de winkel de wet omzeilde en te kwader trouw handelde. Pogingen van Banksy om zijn auteursrecht uit te oefenen zijn problematisch omdat de kunstenaar anoniem wil blijven. Er kan niet zonder twijfel worden vastgesteld dat hij de auteursrechten op de creaties heeft.

Bron: [The Art Newspaper](#)

17 september. Covid-19 uitspraak gerechtshof VK in het voordeel van musea en kunsthandelaren

In haar uitspraak heeft het gerechtshof in het Verenigd Koninkrijk duidelijkheid gegeven over de interpretatie van het begrip 'zakelijke onderbreking' [*business interruption*] in verzekeringspolissen. De uitspraak is in het voordeel van de Engelse financiële toezichthouder (Financial Conduct Authority) die een rechtzaak begonnen tegen acht verzekeraars. Deze verzekeraars verkondigden dat de schade die onder andere musea en kunsthandelaren lijden door de maatregelen rondom het coronavirus niet vergoed zouden krijgen. Schade veroorzaakt door een tot dan toe onbekend virus zou niet onder het begrip 'zakelijke onderbreking' vallen. Het is vrijwel zeker dat de verzekeraars tegen deze uitspraak in beroep gaan.

Bron: [The Art Newspaper](#)

15 september. Cultuurnota 2021-2024 gepubliceerd

De cultuurnota 2021-2024 is gepubliceerd. De regering maakt 15 miljoen euro extra vrij om de subsidieaanvragen van de culturele instellingen te honoreren die wel een positieve beoordeling kregen maar waarvoor onvoldoende geld beschikbaar was. De Raad van Cultuur adviseerde de regering in juni over de cultuurnota. De Raad voor Cultuur geeft in haar brief "Naar een wendbare en weerbare culturele en creatieve sector" minister Van Engelshoven aanbevelingen over het op de korte en lange termijn weerbaar maken van de culturele en creatieve sector.

[Prinsjesdagbrief en bijlage](#) en [bijlage](#)

Bron: [Kunsten'92](#)

11 september. Australië start onderzoek naar de vernietiging van 46.000 jaar oud Aboriginal Rots door mijnbouwbedrijf en CEO treedt af

In mei van dit jaar werd bekend dat het mijnbouwbedrijf Rio Tinto met vergunning van de Australische overheid een 46.000 jaar oud Aboriginal Rots heeft vernietigd. Deze gebeurtenis heeft de gebreken in wetgeving rondom de bescherming van Australisch erfgoed blootgelegd en deze gebreken worden nu door een speciale aangestelde commissie onderzocht. De directeur van het mijnbouwbedrijf is in september afgetreden.

Bronnen: [Artnet news](#) en [The Art Newspaper](#)

28 augustus. 482 miljoen euro extra voor cultuur

Het kabinet heeft bekend gemaakt 482 miljoen euro extra vrij te maken voor de culturele sector. Daarvan is onder andere 200 miljoen euro bestemd voor culturele instellingen die voor de landelijke

infrastructuur belangrijk zijn, voor kunstenaars en voor creatieve professionals. Daarnaast is 14 miljoen euro bestemd voor instellingen met een positieve BIS beoordeling en 20 miljoen euro gaat naar private musea en kunstcollecties van nationaal belang. Tevens wordt varend erfgoed ondersteund met 15 miljoen euro. De Museumvereniging heeft bekend gemaakt dat de Nederlandse musea dit jaar meer dan 300 miljoen euro mislopen aan inkomsten door de maatregelen rondom het coronavirus.

Bron: [Boekmanstichting](#) en [NU.nl](#)

26 augustus. Illegale goudzoekers vernietigen eeuwenoude archeologische site in Soedan

Archeologen hebben ontdekt dat de eeuwenoude site Jabal Maragha in Soedan volledig is vernietigd door illegale goudzoekers. Deze goudzoekers zijn met twee grote graafmachines op heterdaad betrapt door de archeologen en in hechtenis genomen door de politie. Ondanks dat in Soedan wetgeving geldt ter bescherming van archeologische sites, zijn de daders na een paar uur weer vrijgelaten. Zij worden niet gestraft en ze hebben hun graafmachines weer teruggekregen.

Bron: [Artnet news](#)

20 augustus. Erfgoedmonitor publiceert Erfgoedcijfers 2019

De RCE heeft op [Erfgoedmonitor.nl](#) de [Erfgoedcijfers voor 2019](#) gepubliceerd. Deze cijfers zijn een verzameling van data over onder andere musea en collecties en geeft een landelijk overzicht van de staat en de ontwikkeling van het erfgoed in Nederland.

31 juli. Twee Gauguins in Amerikaanse musea onderzocht op echtheid

De National Gallery of Art in Washington en het Museum of Fine Arts in Boston onderzoeken de echtheid van twee schilderijen van Gauguin uit 1903, *The Invocation* en *Woman and a White Horse*. De echtheid wordt betwist door Gauguin deskundige Fabrice Fourmanoir. Hij twijfelt aan de echtheid omdat bepaalde objecten en personen in de betwiste schilderijen nooit door Gauguin op de wijze zouden zijn afgebeeld zoals nu in deze schilderijen is gebeurd.

Bron: [The Art Newspaper](#)

28 juli. Twee monumentale muurschilderingen van Picasso in Oslo verplaatst.

Twee muurschilderingen van Picasso, *The Fishermen* en *The Seagull*, waren onderdeel van het Y Gebouw dat in 2011 door een terroristische aanslag is beschadigd. Het gebouw uit 1969 wordt afgebroken en wordt vervangen door een nieuw gebouw van glas. De muurschilderingen zullen onderdeel gaan uitmaken van het nieuwe gebouw. Tegenstanders van de verplaatsing van de muurschilderingen claimen dat door de herplaatsing de muurschilderingen uit hun oorspronkelijke context worden gehaald.

Bron: [Artnet news](#)

1 juli. Nieuwe aanwijzingen immaterieel erfgoed

De [Inventaris Immaterieel Erfgoed](#) heeft zeven nieuwe bijschrijvingen van immaterieel erfgoed gerealiseerd. Zo worden nu Carnaval in Noordoost Twente, Chinees Indische Restaurantcultuur, Holi, Brabantse Orgelcultuur, Riviervisserij, SKS Kampioenschap Skûtjesilen en Traditionele bevloeiing van grasland beschouwd als immaterieel erfgoed. Door middel van het bijschrijven van immaterieel erfgoed wordt het behoud gewaarborgd. Het inventariseren van immaterieel erfgoed is een verplichting die Nederland is aangegaan met het ondertekenen van het UNESCO Verdrag inzake de Bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed in 2012.

Bron: [Erfgoedstem](#)

Opmerkelijk

21 augustus. Beeld van naakte Maria Magdalena in kapel vernield

In de kapel St. Pilon in Var, Frankrijk, is het gipsen beeld van Maria Magdalena vernield. De vandalen hebben in een achtergelaten briefje verklaard de naaktheid van de heilige Maria niet te accepteren. Het is onbekend wie de daders of wellicht de opdrachtgever(s) zijn en de Franse politie is nog op zoek naar de vandalen.

Bron: [The Art Newspaper](#)

3 augustus. Toerist beschadigt 19^e -eeuws beeldhouwwerk bij maken van selfie

Een bezoeker van het Gipsoteca Museum in Possagno, Italië, heeft bij het maken van een selfie twee tenen afgebroken van een beeldhouwwerk uit 1804 van Antonio Canova. Het beeld diende als gipsmodel van het originele beeld van Paolina Bonaparte dat in het museum Galleria Borghese in Rome tentoongesteld staat. De bezoeker, een Oostenrijkse toerist, vluchtte weg na het incident, maar heeft zich inmiddels gemeld bij de Italiaanse autoriteiten en heeft zijn excuses aangeboden.

Bronnen: [The Art Newspaper](#) en [Artnet news](#)

27 juli. Vrijwilliger sticht brand in 15^e -eeuws Franse kathedraal

Een vrijwilliger heeft bekend brand te hebben gesticht in de kathedraal van St. Peter en St. Paul in Nantes waarbij het orgel en de glas in lood ramen zijn vernield en de muren van de kathedraal zwart zijn geblakerd. Het motief voor de brandstichting is onduidelijk. De vrijwilliger, die berouw heeft getoond, wordt vervolgd en het is verwacht dat hij een gevangenisstraf krijgt van tien jaar en een boete die kan oplopen tot 150.000 euro.

Bron: [Artnet news](#)

24 juli. Disney kasteel van glas ter waarde van 64.000 dollar breekt door spelende kinderen in museum Shanghai

Spelende kinderen in het Shanghai Glas Museum hebben een glazen kasteel bewerkt met diamanten en goud beschadigd. De makers en eigenaren van het kasteel, Tomas en Alfonso Arribas, laten het kasteel restaureren zonder vooralsnog de kosten te verhalen op de ouders van de kinderen.

Bron: [Artnet news](#)

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u lid bent van de VKCR. Mocht u deze nieuwsbrief niet op prijs stellen dan kunt u zich afmelden voor toekomstige nieuwsbrieven via [deze link](#), of door een email te sturen naar nieuws.vkcr@gmail.com. Vragen, aanbevelingen, evenementen en opmerkingen kunnen gericht worden aan Laurens Kasteleijn en Marilix Beernink, namens de redactie.